

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” та інших законів України щодо удосконалення окремих положень та захисту прав гравців”

1. Мета

Проект Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” та інших законів України щодо удосконалення окремих положень та захисту прав гравців” (далі – проект акта) розроблено з метою вдосконалення положень Закону України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор” (далі – Закон про азартні ігри) щодо захисту прав гравців, а також за результатами аналізу практики застосування законодавства у сфері організації та проведення азартних ігор, зокрема у період дії правового режиму воєнного стану.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

З 01 квітня 2025 року відповідно до Закону України від 4 грудня 2024 року № 4116-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з метою боротьби з ігровою залежністю (лудоманією) та вдосконалення державного регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор та лотерей” та Положення про Міністерство цифрової трансформації України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 року № 856, Мінцифри здійснює забезпечує формування та реалізацію державної політики, зокрема у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерейній сфері.

На виконання доручення Прем’єр-міністра України від 21.03.2025 № 20826/36/1-23 щодо виконання завдання, передбаченого пунктом 1.12 Планом реалізації Закону України від 10 червня 2023 року № 3153-IX “Про захист прав споживачів” Мінцифри було розпочато роботу з розроблення змін до Закону про азартні ігри у частині захисту прав гравців.

Враховуючи, що імплементації в українське законодавство потребують окремі положення Рекомендацій Комісії 2014/478/ЄС від 14 липня 2014 року про принципи захисту споживачів і гравців азартних ігор в Інтернеті та запобігання участі неповнолітніх в азартних іграх в Інтернеті, що не знайшли своє відображення в чинній редакції Закону про азартні ігри, зокрема, щодо встановлення чітких вимог до умов договору між організатором азартних ігор та гравцем, запровадження процедури взаємодії організатора азартних ігор з гравцями в разі, якщо їхня поведінка вказує на ризик розвитку ігрової залежності тощо.

Водночас, під час здійснення заходів з розроблення законопроекту, було проведено аналіз повідомлень гравців про можливі порушення у сфері організації та проведення азартних ігор, а також аналіз практики застосування

законодавства у сфері організації та проведення азартних ігор, зокрема у період дії правового режиму воєнного стану, за результатами якого виявлено низку проблемних питань, вирішення яких необхідне для належного регулювання ринку азартних ігор, посилення контролю за діяльністю організаторів азартних ігор та надавачів послуг у сфері азартних ігор, а також захисту економічних інтересів держави.

Проектом акта пропонується комплексне удосконалення правового регулювання у сфері організації та проведення азартних ігор з метою підвищення рівня захисту прав гравців, посилення державного контролю за ринком азартних ігор та забезпечення прозорості операцій з грошовими коштами, цифровізації регуляторних процесів та мінімізації соціальних ризиків, пов'язаних з ігровою залежністю.

Крім того, в умовах збройної агресії російської федерації проти України особливої актуальності набуває посилення контролю за недопущенням на ринок азартних ігор суб'єктів господарювання, які мають прямі або опосередковані зв'язки з державою-агресором. Чинні механізми перевірки не повною мірою забезпечують можливість комплексної оцінки таких ризиків, що обумовлює необхідність розширення повноважень Уповноваженого органу щодо отримання інформації від правоохоронних та інших державних органів.

Практика застосування законодавства засвідчила доцільність оптимізації ліцензійних процедур, зокрема у частині ліцензування грального обладнання. Надмірна фрагментація ліцензійних рішень створює додаткове адміністративне навантаження та ускладнює адміністрування ринку, що потребує запровадження більш гнучких і водночас контрольованих підходів.

Прийняття проекту акта дозволить комплексно вирішити зазначені проблеми, забезпечити збалансований підхід до розвитку ринку азартних ігор, посилити захист прав гравців, підвищити рівень національної безпеки та створити умови для прозорого, контрольованого та відповідального функціонування відповідної сфери.

3. Основні положення проекту акта

Проектом Закону пропонується внести зміни до Закону про азартні ігри, зокрема, передбачивши:

- посилення захисту прав гравців шляхом запровадження обов'язку організаторів азартних ігор здійснювати моніторинг ігрової поведінки гравців, можливості встановлення гравцем додаткових особистих обмежень та лімітів, визначення чітких вимог до договору між гравцем та організатором азартних ігор, встановлення принципу пріоритетності прав та інтересів гравця перед інтересами організатора азартних ігор;
- розмежування процесу гри та фінансових операцій шляхом впровадження обов'язкового використання ігрових заміників гривні та заборона прийняття ставок грошима, що забезпечить прозорий трекінг коштів через Державну систему онлайн-моніторингу та унеможливлення маніпуляцій з коштами і посилення фінансового контролю;

- зменшення офлайн-доступності азартних ігор та посилення контролю за онлайн-сегментом, зокрема, шляхом виключення можливості здійснення букмекерської діяльності через букмекерські пункти задля зменшення ризиків легалізації (відмивання) доходів, а також посилення контролю за надавачами послуг у сфері організації азартних ігор з метою закриття “сірих зон” через технічних посередників;
- посилення контролю за недопущенням на ринок суб’єктів із зв’язками з державою-агресором шляхом отримання Уповноваженим органом відомостей про здобувачів ліцензій та ліцензіатів, у тому числі на запити, від правоохоронних органів, інших державних органів та інформаційних ресурсів;
- зменшення адміністративного навантаження на суб’єктів господарювання та Уповноважений орган, а також оптимізацію процесів ліцензування та адміністрування у сфері організації та проведення азартних ігор шляхом включення визначеної законом мінімальної кількості грального обладнання до ліцензії на відповідний вид діяльності з одночасним перерахунком вартості такої ліцензії;
- створення Єдиного реєстру у сфері організації та проведення азартних ігор як складової Державної системи онлайн-моніторингу замість окремих реєстрів організаторів азартних ігор за видами діяльності, який забезпечить цифровізацію регуляторних процедур, спрощення адміністрування, повноту та відкритість інформації.

4. Правові аспекти

Правові підстави розроблення проекту акта та інші нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин:

Закон України “Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор”;

Закон України “Про захист прав споживачів”;

Закон України “Про державну службу”;

Закон України “Про Службу безпеки України”;

Закон України “Про Бюро економічної безпеки України”;

Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”;

Закон України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”;

Закон України “Про публічні електронні реєстри”;

постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856 “Питання Міністерства цифрової трансформації”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта потребує додаткових бюджетних коштів та матиме прямий вплив на показники надходжень та витрат державного бюджету.

Фінансування видатків, необхідних для виконання положень акта (зокрема в частині оплати праці працівників Агентства ПлейСіті згідно з оновленою

сіткою окладів), планується здійснювати наступним чином: у межах наявних асигнувань: в обсязі 39 981,3 тис. грн за рахунок загального фонду державного бюджету за бюджетною програмою «Керівництво та управління у сфері регулювання азартних ігор та лотерей» (КПКВК 2902010). Дані видатки передбачені у бюджетному запиті на 2026–2028 роки; за рахунок додаткових джерел: покриття решти потреби у сумі 9 413,2 тис. грн щорічно (на період 2027–2029 рр.) планується здійснити за рахунок прогнозованого збільшення надходжень до загального та спеціального фонду державного бюджету за кодами 22020000 (плата за ліцензії) та 21082500 (штрафні санкції у сфері азартних ігор).

Фінансово-економічні розрахунки до проекту акта додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, та не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, які впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть вплинути під час реалізації проекту акта.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови слугуватиме унормуванню чітких організаційних та технічних заходів щодо ведення реєстрів у сфері організації та проведення азартних ігор.

Реалізація акта не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров’я, покращення чи погіршення стану здоров’я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Суб'єкти господарювання	Значний	Прийняття проекту акта забезпечить підвищення ефективності державного регулювання та контролю у сфері організації та проведення азартних ігор, у тому числі шляхом цифровізації регуляторних процедур, сприятиме посиленню захисту національних інтересів та недопущенню до ринку суб'єктів, пов'язаних з державою-агресором.
Громадяни	Значний	Проект акта передбачає оптимізацію ліцензійних та адміністративних процедур, що сприятиме зменшенню регуляторного та фінансового навантаження на суб'єктів господарювання. Водночас встановлення єдиних та прозорих правил діяльності підвищить передбачуваність та правову визначеність умов ведення бізнесу у відповідній сфері.
Органи державної влади	Значний	Реалізація положень проекту акта сприятиме підвищенню рівня захисту прав гравців та впровадженню ефективних механізмів відповідальної гри. Очікується зменшення негативних соціальних наслідків, пов'язаних з участю громадян в азартних іграх.

Заступник Міністра цифрової трансформації України з питань європейської інтеграції

Олександр БОРНЯКОВ

_____ 2026 р.